NY TID.

ORGAN FOR

SOCIALISTISK UNGDOMSFORBUND I DANMARK.

NR. 4.	ABONNEMENT 55 ØRE HALVAARLIG.	JANUAR.	ENKELTE NUMRE 10 ØRE.	1905.

Nytaarsprolog
1905.

Bort med alt det gamle!
Lad os ofre hver en Trævl,
leve med i Nuet,
er vi end af Vanen nikket!
Hvad der for engang har duet,
staar i Reaktionens Sold.

Bort med Underklasseaaget,
Prygl og Slid,
Slavekost og Svinefold!
Livet har vi hverken tigget
eller taget paa Akkord.
Kravet giver derfor intet Køb.

Bort med Skællet
mellem Kærlighed og Had,
mellem Liv og Hvile —
længst et bittert Blik kan smile,
en bedrøvet være glad.
Enighed gaar op i Kævl.
Fred og Strid
danner i det lange Løb
Liv og Røre.

Bort med Taabens Tiggeri!
Ved at ønske, haabe eller bede
kan vi ikke aabne Døre.

Bort med den, der under Kampens Hede
nærmer sig med Bindet!
Er man faldet, er man fældet.
Bedre død end Invalid.
— -- Bort med dette vamle
at bevare!

Vær dog ej forknyt,
men kast alting bort —
— ja selve Mindet,
der kun stjæler Tid og Tanke!
Lad det hele fare;
Lad os ikke anke
over noget!
Lad os vælge nyt —
— — — — — — — — — —
— nye Former, nye Stoffer,
større Flugt —
og vort gamle, mugne Offer
møder da som nyt Produkt.

Mikkel Christensen.

Nytaar.

Fabrikspiben lød for sidste Gang før den store Mindefest, Hjulet gik istaa, og Kræmmeren lukkede sin Bod. For en liden Stund forstummede det profane Raab om Køb og Salg. Alt gik til sit og Hver hjem til sig, Ondt blev til Godt, Hovmod til Medlidenhed, Had til Taknemlighed, og det hele ofret som Kærlighed — en liden Stund — for Mindets Skyld. — Julen kom, kun Præsten havde aabent i sin Bod, hvor mangen fattig Sjæl købte Forsagelse og Tro — for en liden Stund. — Tiden gled, og Julen gik med sin Forsagelse og Medlidenhed, Kræmmeren tog atter Skodden fra sit Vindue, Fabrikens Hjul susede atter rundt, den falske Bro mellem Rig og Fattig styrtede sammen under den brutale Udbytnings drønende Hammerslag. Julens grinende Elendighed paa Gader og Pladser forsvandt atter i Kasernernes og Baggaardenes morke Huler. Bourgeoisiets lapsede Dagtyve sled atter Strøgets Asfalt i Fred, Rigdommen triumferede i Hovmod, den jævne Velstand gabede i demokratisk Ligegyldighed, medens Elendigheden halvsulten sukkede sit „Tak for Mad“ —. Barmhjertighedens Rimsmed slikkede sin Pen og talte Juleugens Fortjeneste, medens Præsten gjorde op, hvor mange Sjæle han ved sin Godgørenhed havde vunden. Regnskabets Time nærmede sig, Aarsskiftet stod for. Paa Fabrik og Lager blev alt vejet og talt: Nytaarsmorgen skulde Hovedprotokollen ligge færdig til Kapitalistens Eftersyn, at han kunde se, hvor stor Aarets Profit havde været.

Den sidste Time gik, og frem af Nattens Skød steg det nye Aar, saa ren og skær som et lille Barn, hvis Sjæl Opdragerne endnu ikke havde plettet. Den første Dag gik hen i Ønsker og Haab om, hvad det nye Aar vil bringe.

Ja kære nye Aar, ogsaa vi beder dig et Øjeblik lytte til, hvad vi har paa Hjertet. Du spørger, hvem vi er: vi er unge Arbejdere, Mænd og Kvinder, der ved Anstrengelse og Flid i vor Fritid søger at udvikle vore Aandsevner til det mest mulige for derved med mere Fuldkommenhed at kunne optage Kampen for Arbejderklassens Frigørelse, og da vi mener, at denne kun fuldbyrdes af Arbejderne selv, er det vor varmeste Ønske, at Du vil føre Bevis for, at denne Anskuelse er rigtig, blandt andet skænke os en hel Masse Arbejderreformer, der viser sig lige saa uduelige, som de, dine Forgængere skænkede os, endvidere lade det nuværende Bonderegimente med sit russiske Hof-Proveministerium begaa endnu større russiske Dumheder, saaledes at det maa forlade Taburetterne for et socialradikaldt Ministerium, der sammen med Stumperne af den humane Liberalisme sikkert hurtig vil forsvinde i Klassekampens store Brokkasse.

Ja, naar blot Du vil opfylde dette Par fromme Ønsker, skal vi ikke forlange mere, men flette en historisk Mindekrans om dine graa Lokker, naar du vandrer til dine Fædre; thi ved Opfyldelse af disse Ønsker vil Du ikke alene ramme en Pæl gennem al den Fejghed og Lumpenhed og de falske Løfter, der nu i lange Tider har hersket inden for dansk Politik, men Du vilde i første Linie vække den danske Arbejderklasse til mere Selvstændighedsfølelse, noget den i højeste Grad mangler og noget, der gavner den ti Gange mere end 16 reformvenlige Rigsdagsmænd.

Derfor Til Lykke med Værket! Hvad Oplysningsarbejdet angaar, det skal vi nok selv sørge for, og vi tvivler ikke paa, at Du vil give os en frodig Jordbund, hvorpaa det socialistiske Sædekorn vil spire og vokse.

Rvl.

Overhovedets Tyranni ophæver Undersaatternes Pligter.
Morten Luther.

Til Ungdommen!

Du unge Arbejder, Mand eller Kvinde, der maaske lige fra din tidligste Barndom har tilbragt dit Liv indenfor Fabrikkens eller Værkstedets graa Mure, — har du nogensinde tænkt over, hvorfor du fra Morgen til Aften, fra Dag til Dag, fra Aar til Aar skal spærres inde i denne Tugthusanstalt uden nogensinde at blive tilkendt en Dags Frihed, førend Døden kommer og løser dig fra disse elendige Tilstande?

Har du tænkt over, — hvorfor du er en Træl, slæbende med Hungerpisken over Nakken, uden at nyde Frugterne af dit eget Arbejde. Har du tænkt over, — hvorfor du er en fattig, ussel Stakkel, der ingenting ejer, skønt hele Samfundet flyder over af Rigdomme?

Har du tænkt over, — hvorfor man kalder dig den unyttigste blandt de unyttige, — skønt du er Samfundslegemets vigtigste Bestanddel? Har du tænkt over, hvorledes man tør vove at fratage dig din Menneskeret og stille dig lige, Side om Side med Dyrene, ja endnu lavere, thi disse er sikrede Existensen saa længe de lever, men det er ikke du?

Har du tænkt over, hvorfor du fra Barndommen skulde proppes med Læren om et Himmerig og en Gud, der vil de Fattige godt, skønt vi ved, at det altsammen er Løgn?

Har du tænkt over, hvorfor dine Udbyttere og den kapitalistiske Stats Overhoveder bliver lønnede med Ordener og Ære, skønt de i Virkeligheden ej gør sig fortjent til at hædres?

Ja hvorfor?

Du har sikkert ræsonneret som saa, at det er en Gang saaledes, og det kan ikke blive bedre. — Jo sikkert kan det blive bedre, og det er din egen Skyld, at det er saaledes, idet du selv paa Grund af din egen Uvidenhed tillader, at disse Uretfærdigheder faar Lov til at passere, og som saadan er du selv med til at opretholde dette elendige raadne og forbandede System.

Det er paa Tide, at du vaagner op af den Fordummelsens Sovn, som du sover i, at du vaagner op til Bevidsthed om dit eget Menneskeværd, at du rejser dig til Kamp mod dine Udbyttere, og krøver din Ret — ikke til Arbejde — men Retten til at leve som Menneske, samt at du faar din Del af den store Fællesarv i Besiddelse, som du ifølge din Stilling som Menneske har ligesaa godt Krav paa som dine Undertrykkere.

Du skal stille dig ved dine kæmpende Kammeraters Side og sammen med disse danne en organiseret Magt, der til enhver Tid er i Stand til at vise Tænder, naar disse vore Rettigheder bliver krænkede.

Du skal holde op med at tale og diskutere, men lade Ordene blive til Virkelighed; — du skal handle! — Friheden gives ikke! vi maa selv erobre den, og i Kraft af, at vi er de mange, skal vi sejre.

Den Dag, du er din egen og din Klasses Interesser bevidst, den Dag, vi alle som en, staa i vore Organisationer med en Vilje og et Maal, det store Maal, vor egen Frigørelse; — den Dag vil det nuværende Samfund styrte i Grus, den Dag vil de socialistiske Principper blive til Virkelighed.

Da skal Jorden ikke længer være et Helvede, men et Himmerig, ikke længer en Jammerdal; nej men et Paradis, langt bedre end det, de hykleriske Præster love Menneskene, og Livet vil blive en herlig Symfoni, der aldrig skal forstyrres af disharmoniske Lyde, og Naturens Goder vil ikke alene være tilgængelig for nogle enkelte men for „alle".

Derfor bort med al Sløvhed og Ligegyldighed, Haabløshed og Fortvivlelse, men

Fremad mod Maalet,
Handling og Sejren.

Josef Emanuel.

Det være eller ikke være saa, at Mennesket undfangedes i Synd og fødtes i Smærte; det er dog sandt, at Avtoriteten skabtes af Vold og *er* Vold.

Herbert Spencer.

Rettens Naturlære.

Menneskedyrene inddeles i to Klasser: „høje" og „lave".

De høje sluger Kapital og laver den ikke. De kaldes ogsaa Aristokrater og bestaar af tre Familier: Jord-Fabriks- og Universitets- Aristokrater. Første Familie er den vægtigste, sidste Familie den værdigste. De lever af Konkurrence og andet Spil; klæder sig i Zobelskind. Deres drivende Kraft er Ærgerrighed.

De lave laver Kapital og sluger den ikke. De kaldes ogsaa Demokrater og bestaar af tre Familier: Kommunister, Socialister og Anarkister. De vejer ingen Ting, har ikke Værdi. De lever af Solidaritet og Lighed; bærer ikke Uniform. Deres Teorister er Henry George, Karl Marx, Peter Krapotkin; deres Formand Terroristen Vulkan.

De høje Menneskedyr er de dyreste for Tiden. Naar Rettens Vægt svinger igen, vil de være de billigste paa Torvet.

John Packness.

Alliancer.

På den internationale socialistiske Kongres i Amsterdam var som bekendt Taktikspørgsmaalet det, som lagde mest Beslag paa Kongressens Tid, og man enedes om at opfordre til at skaffe Enighed tilveje blandt de socialistiske Grupper specielt i Frankrig.

Til dette Formaal er der i Frankrig begyndt et nyt socialistisk Blad „La vie socialiste", som virker for Enhedstanken, og som man smigrer sig med engang skulde kunne blive Organet for et enigt fransk Arbejderparti.

I det første Nummer har bl: a. Aug. Bebel skrevet en Artikkel som ogsaa for danske Læsere kan have Interesse. Han skriver:

Det er aldrig Meningsforskellen om Socialismens endelige Maal, hvorved der opstaar Spaltninger, men derimod om Vejen, om de bedste Midler til Opnaaelse af Maalet, om den Stilling, man bør indtage lige overfor Modstandernes Partier. Det er Spørgsmaalet om Taktik som fremkalder Meningsforskellen og Spaltninger. Modsætningerne opstaa væsenlig ved Vurderingen af Modstandernes Karakter, deres Magt og deres Villighed til at nærme sig Proletariatet, af den Indflydelse man tillægger deres Holdning overfor de socialistiske Partier og deres Udvikling. Da denne Meningsforskel kommer til Udtryk gennem enkelte Personer og bliver udfægtet med den største Heftighed og Skarphed af Partiforerne, saa ligger det i Sagens Natur at Meningskonflikterne let antager en personlig Karakter, og den bliver ofte saa livlig at det tilsyneladende drejer sig om Stridigheder mellem bestemte Individer, istedenfor en Kamp mellem modsatte Ideer.

Vil man opnaa Enighed blandt de stridende Grupper, maa man frem for alt opstille det Spørgsmaal: Indtil hvilket Punkt kan borgerlige Partier nærme sig et socialistisk Parti? hvor er Grænsen for deres gode Villie, hvorlangt tillader deres Klasseinteresser dem at gaa, i hvilket Øjeblik bliver Forbundsfæller til Fjender og Forfølgere? Det vilde være dén største Feil, et socialistisk Parti kunde begaa, ved en Tilnærmelse til borgerlige Partier at tro paa disse Partiers Blindhed eller specielle Venlighed. Den Socialist, som indbilder sig, at han ved en klog Maadeholdenhed kunde indfange eller overliste et borgerligt Parti, vilde være en politisk Dumrian. Dette er umuligt; thi Skarpsynet vil hos ethvert borgerligt Parti, som har en Del af den politiske og økonomiske Magt i Hænderne, blive vakt til det yderste. Den Fare at kunne miste, hvad man besidder, gør Menneskene mere opfindsomme og listigere end det brændende Ønske at opnaa Magt og Besiddelse.

Det er derfor uden for al Tvivl, at Samarbejdet mellem et borgerligt og et socialistisk Parti ikke har til Betingelse, at det borgerlige Parti bliver radikalere, men derimod at det socialistiske Parti bliver mere maadeholden end der i Følge dets Væsen tilkommer det. Det maa glatte sine Kanter, mildne sin Skarphed, d. v. s. det maa skjule sin sande Karakter for at undgaa Sammenstød med en Modstander, som nu er Forbundsfælle. En saadan Taktik virker forstyrrende, selv om den ogsaa bliver anvendt kun en kort Frist, fordi Masserne, uden hvem en socialistisk Bevægelse er umulig, ikke fatter den og let bliver bragt i Forvirring. Men denne Taktik er i højeste Grad farlig, naar denne Forstaaelse med borgerlige Modstandere former sig som en fuldstændig og varig Forbindelse. Herved bliver Bevægelsens egentlige Karakter tvivlsom. Al Dygtighed og Øvelse hos Forerne er ikke nok til at besejre denne Fare, og de samme Førere vil tilsidst befinde sig i samme berømmelige Situation, som hin Soldat, som tilraabte sin Kaptain: „Kaptain! jeg har en Fange." „Bring ham herhen," sagde Kaptainen. „Jeg vilde gærne, men han vil ikke slippe mig." De ere ikke mere Herre over dem selv, de bliver, uden de selv aner, andres Værktøj. De ere ikke mere Hammer, men Ambolt. Der maa ikke opkomme nogen Tvivl blandt Masserne om, at Forbundsfællen idag er Modstanderen i morgen

Vorwärtz.

Den, som ikke *vil* tænke, er en Fanatiker; den, som ikke kan tænke, er en Idiot, og den, som ikke har Mod til at tænke, er en fejg Person.

Roger Bacon.

De revolutionære selskaber i Rusland.

Grunden til de uroligheder, som nu så ofte finder sted i Rusland, ma søges dybere end i blot tilfældige udbrud af politisk og økonomisk utilfredshed.

Ingen betvivler, at utilfredsheden er der — dyb og vidt udbredt — men den vilde være uden virkning, hvis ikke ovede dygtigheder og velrustede organisationer systematisk udnyttede de vakte kræfter.

Man ved nu, at ikke mindre end tre revolutionære forbund stå i kamp mod regeringen. Navnene på dem er følgende: „Russisk socialt revolutionsselskab", „Russisk socialdemokratisk selskab" og „Det frie revolutionsselskab". De arbejder i forskellige retninger og med forskellige fremgangsmaader og har forskellige endelige mål, men de er et i overbevisningen om den absolute nødvendighed af at afskaffe det bestående enevælde.

I 1901 udgav det førstnævnte af disse selskaber en avis i Tomsk i Sibirien. Det hemmelige trykkeri, som benyttedes, blev imidlertid opdaget kort efter udsendelsen af andet numer; dr. Pavloff hans hustru og andre, som havde med sagen at gøre, arresteredes og førtes til Rusland, hvor de holdtes fængslede i Moskov til for omtrent 2 måneder siden. Nogle af fangerne blev stillet for retten i St. Petersborg for at gøre rede for deres andel i den bevægelse, som er fremkaldt ved de nu rådende tilstande i Rusland — andre blev forvist til Østsibirien på 5—8 år. Efter det mislykkede forsøg i Tomsk lod „Socialt revolutionsselskab" sit blad „Det revolutionære Rusland" trykke i Vesteuropa. Dets offentliggørelse har nu været fortsat hver fjortende Dag i de sidste 1½ år, og det har en så stor udbredelse i Rusland, at politiet har opgivet at holde dem, der fandtes i besiddelse af exemplarer deraf, fængslede på længere tid; de loslades i almindelighed efter et par dages forløb, hvis der ikke fremføres andre beskyldninger mod dem.

Et andet af selskabets organer er et alvorligt teoretisk tidsskrift på c. 400 sider — kaldet „Budbringeren af den russiske revolution", som udkommer 2 gange om året.

Et tredje organ er „Folkets sag"; det er skrevet særlig for bønder og arbejdere — men udkommer uregelmæssigt.

Det fjerde blad hedder „Fortiden". Udgiveren, Chisko, aftrykker deri dokumenterne fra de tidligere revolutionære bevægelser i Rusland og meddeler deres historie. Mange pamfleter er blevne og bliver stadig udsendte. En af dem, der har vakt mest opsigt, bærer titlen: „Zarnøden" (The Tsar-Famine)

Under ledelse og instruktion af udsendinge fra de nye revolutionære selskaber forsamler bønderne sig nu oftere, systematisk — og i stadig stigende antal, for at rådføre sig med hinanden. At det er lykkedes „Socialt revolutionsselskab" at rejse bondestanden til handling bevises ved et cirkulære, som er bleven udsendt på hr. Plehwes befaling. Dette dokument er fra indenrigsministeriet — dateret 13. juni 1903 — afdelingen for den almene sikkerhed. Cirkulærets numer er 4328. Det er henvendt til guvernørerne og gendarmericheferne i de forskellige guvernementer. Der forekommer en oversigt deri over, hvad der i den senere Tid er sket i revolutionær retning. Til stor moro og tilfredsstillelse for det revolutionære parti hjælper regeringen således ved sit officielle cirkulære med at udbrede omstyrtningsevangeliet.

Siden april 1902 har voldsomme handlinger været hyppigere under udførelsen af de nye revolutionære selskabers arbejder. Blandt de forbrydelser, som skyldes den revolutionære bevægelse, er mordet på indenrigsministeren Sipjaguin, udført af Stephen Palmerscheff, mordforsøget på fyrst Obolensky af Thomas Kaichaur; i de uroligheder, som påfulgte, deltog henved 60,000 bønder — mordet på Bogdonowitch, guvernøren af Ufa, og sidst drabene af Bobrikoff og Plehwe.

Oversat fra engelsk af E. M. S.

Grynt.

Hvor Uvidenhed og jævnt økonomisk Velvære faar Overtaget, sættes Brutaliteten i Højsædet og æres som den Førstefødte; den faar frit Lov at regere som den lyster, og enhver af dens Handlinger bliver forklaret ud fra et godt Formaal. Skulde den ved Lejlighed faa i Sinde at slaa sine Formyndere en knyttet Haand i Ansigtet, giver de straks i god Logik med deres

Natur Sympatien til Kende ved et bredt veltilfreds Grynt.

Det jævne danske økonomiske Velvære og den jævne danske Uvidenhed har nu faaet Overtaget og sat Brutaliteten paa Taburetten. Mangt og meget skal nu forandres til fælles bedste, og hans Exellence er meget flittig, det ene Forslag sættes frem efter det andet, saa hurtigt, at hele Overklassen er ved at kvæles i sin joviale Grynten.

Det sidste Grynt er fremkaldt af Forslaget om Prostitutionens Afskaffelse. Vi skal ikke sige noget for eller imod Forslaget, men det forekommer os, at det er et Slag i Ansigtet paa Exellencens Formyndere. Det er jo saaledes, at Forslaget ikke alene ophæver alle Beskyttelseslove for Utugt, men endogsaa sætter Straf for den Kvinde, der helt eller aldeles lever deraf. Utugt er efter almindelig Opfattelse, naar en Kvinde søger Samleje med en Mand for derved at vinde økonomisk Fordel. Hvormange af Overklassens Kvinder kan sige sig fri for at have solgt sig selv for at blive forsørget? de 90 pCt. af dem er jo ikke i Stand til at forsørge sig selv. Kun Skade, at Loven ikke gælder for Mænd! mangen Gaardmand og Grosserer, der for at klare sig solgte sin konne Datter til en mere velstillet, kunde da ved Lov nyde godt af den gode, danske Humanisme.

Økonomi.

III

Den økonomiske Lære, som omtalles i den foregaaende Artikel, maatte for eller senere komme i Strid med de økonomiske Interesser. Handelen, som i første Linie forlanger Frihed, kunde i Længden ikke finde sig i de Indskrænkninger, som i Overensstemmelse med hin Teori blev paalagt den. Ligesaalidt kunde man vedblivende undlade at tage Hensyn til Produktionen, til Frembringelsen af Vare, uden hvilke Handelen dog ikke kan blomstre.

De økonomiske Fremtoninger er stadig Genstand for Undersøgelser, som paatrænger sig med Nødvendighed. En ny økonomisk Lære opstaar.

Man maa erindre, det var paa en Tid, da de feudale Institutioner vare de herskende i Samfundet. Industrien var ikke i nogen væsentlig Grad udviklet, Landbrugerne stod i Afhængighedsforhold til de adelige Grundejere, for hvem de maatte slide og fravriste Jorden dens Frugter, for at Grundherrernes Rigdom og Nydelsesmulighed kunde vedligeholdes.

De økonomiske Forhold fremstillede sig nu saaledes for Beskueren;

Agerbruget og i det hele taget Arbejdet paa Jorden afkastede et Udbytte, der var saa stort, at det ikke blot lønnede Agerbrugerne, de direkte Producenter, men udover dette gav et Overskud af betydelig Størrelse, som tilfaldt Jordejerne, den feudale Klasse, som tilegnede sig dette Overskud i Form af forskellige Afgifter som en Slags Rente. Dette Overskud kaldes karakteristisk nok „Netto Produktet". Det var nemlig „Netto" for den herskende, den feudale Klasse.

Noget saadan var ikke Tilfældet, naar Arbejdet udfortes paa anden Maade, som f. Ex. i Industrien. Her var man Vidne til, at Arbejdsudbyttet kun dækkede Lønnen eller Godtgørelsen til de direkte Producenter, og ikke afkastede et saadant Overskud, at en anden Klasse kunde have sin Existens heraf: *Kun det Arbejde, som anvendtes paa Land og Mark var produktivt* ɔ: *afkastede et Overskud, medens alt andet Arbejde, Industri og Handel var sterilt, uproduktivt.*

François Quesnay, Grundlæggeren af denne Theori, som kaldtes den „Fysiokratiske Skole" fremstiller Læren saaledes, at naar et Lands Agerbrugsprodukter har en Værdi af 5 Milliarder om Aaret, saa vil Fordelingen heraf være folgende;

2 Milliarder til den produktive Klasse (Agerbrugerne) til at erstatte Forbruget i Aarets Løb.

2 Milliarder som Netto-Overskud til Grundejernes Klasse, deri indbefattet Staten.

1 Milliard til den sterile Klasse i Ombytning for industrielle Produkter. Denne Klasse producerede i det hele for 2 Milliarder, hvoraf den solgte den anden Halvdel til den grundejende Klasse, og paa denne Maade tænktes saa Cirkulationen gentaget.

Som almindelige Regler fremstilles, at da Jorden og Agerbruget er den eneste Kilde til al Rigdom, saa bor Regeringen understøtte Landbruget, fremme Forøgelsen af Kvæghold, begunstige Stordrift paa Landet, og overlade Handel og Industri til dem selv, dog skulde den lade disse have fuldstændig Frihed og ikke lægge dem nogen Hindring i Vejen men selv lette Udforselen. Man burde ikke bringe Varepriserne til at falde, thi billige Varer var ikke til Gavn for den lavere Befolkning; hæve den lavere Klasses Kaar, og sørge for, at Indtægterne forbrugtes i Landet, ingen eller kun liden Luxus; og Staterne burde ikke have nogen Gæld*.

Saaledes er de væsenlige Punkter i Fysiokraternes Lære, og hvor fremskredne de end kunde være paa den Tid, og i Modsætning til den merkantilistiske Skole, saa maatte den dog vige for Kendsgerningerne. Den Videnskab, som paastod, at industrielt Arbejde var uproduktivt, at det ikke afkastede noget Overskud, skulde blive Vidne til det største økonomisk Opsving som Aarhundreder kunde opvise. Industrien, som nu udviklede sig med rivende Fart, frembragte saadanne Rigdomme, som ingen tidligere Periode. Store Fabrikker, umaadelige Rigdomme var Resultatet af industrielt Arbejde, og dette ikke alene omstodte de hidtil ansete økonomiske Theorier, men omvæltede tillige fuldstændig de gamle Samfundsformer. Istedenfor den feudale Klasse som herskende, som havde sin Styrke i Grundejendomme, traadte nu den kapitalbesiddende Klasse (Handels og industrielle Kapitalister); istedetfor en Lære, som frakender det industrielle Arbejde en produktiv Karakter, træder nu den politiske Økonomi, hvor det menneskelige Arbejde i Almindelighed anerkendes for at være den værdiskabende Faktor.

Videnskaben retter sig efter de økonomiske Forhold og ikke omvendt.

De nye økonomiske Forholds Fortolker, den nye Videnskabs Grundlæggere, Adam Smith og Ricardo levede begge i England i Slutningen af det 18. og Begyndelsen af det 19. Aarhundrede, i de Omgivelser, hvor Storindustrien først udviklede sig til en betydelig Højde. Men de levede tillige i de ny Produktionsforholds Opkomst-Periode, hvor Goderne ved Systemet traadte væsenlig frem, medens de uhyre Misforhold som fulgte dermed ikke bleve paaagtede og man blændedes af Systemets gode Sider, hvor ingen anden Opposition fandtes end de mere eller mindre overlevede feudale Forhold. De kunde derfor ogsaa hengive sig til en uforbeholden Undersøgelse og Fremstilling af Produktions og Omsætningsforholdene, og de betragtes vistnok almindelig som dem, der har bidraget mest til Forstaaelsen af det kapitalistiske Produktionssystem. Fra Ricardo stammer Læren om Arbejdet som Kilden til al Værdi, ja han gik endog saavidt, at han paaviste Interessemodsætninger mellem dem, han som erholdt deres Del af Produktionsudbyttet, henholdsvis som Arbejdslon, Kapitalprofit eller Grundrenter.

Saalangt kan den borgerlige økonomiske Videnskab vel gaa, men vanskeligt videre. Klassemodsætninger, Modsætningen mellem de her nævnte tre Klassers Interesser erklæres nu for at være en Samfundets Naturlov; og Muligheden af at ophæve disse Modsætninger gennem et andet Produktionssystem ligger uden for den borgerlige Fortolkers Synskreds.

Havde de nye Klassemodsætninger ikke hidtil været særdeles udviklede og mindre fremtrædende, saa skulde det snart blive anderledes. I 1830 var den første Arbejderrevolution blandt Lyons Vævere, og i Trediverne havde vi den første nationale Arbejderbevægelse (Chartistbevægelsen i England). Arbejderklassens Ordforer** benyttede den økonomiske Videnskab imod det borgerlige Samfund. „Er Arbejdet Kilden til økonomisk Værdi, saa har Arbejderklassen ogsaa Krav paa de Værdier, den har frembragt", og fra nu af fremsættes der forskellige Anskuelser om de økonomiske Fremtoninger, en fra den borgerlige og en fra Proletariatets Side.

Officielt var Økonomien endnu ikke nogen Videnskab, men efter Ricardos Død blev der paa Universitetet i Oxford indrettet en Læreste! for denne Diciplin.

Nic. L. Petersen.

* „Manuel d'économie social" par B. Malon.
** F. Ex. Bray og Thomson i England.

Inkvisition og Tortur i Spanien.

Oversat af *Rolf Hammer.*

(Fortsat)

Og nu regnede det med slag og hug over mine ben, mine knæ og paa kroppen; da der var gaaet fem minutter vidste jeg ikke, hvor det gjorde mest ondt. Man spurgte mig atter, om jeg vilde tale spansk. Jeg gjorde dem med tegn opmærksom paa, at jeg ikke kunde, da jeg ikke forstod at tale det sprog. Saa begyndte prygleriet igen, men da man saa, at jeg alligevel ikke sagde noget, stak man mig en knebel imunden og saa begyndte torturen igen og efter en mængde slag paa arme og ben, tog man knebelen ud af munden igen og spurgte mig, om jeg saa vilde tale, ellers havde de endnu andre maader at tvinge mig paa.

Saa sagde jeg, at jeg med stor vanskelighed kunde enkelte ord af det spanske sprog, og at jeg vilde sige dem saa godt jeg kunde: en af dem sagde, at det var tilstrækkeligt.

Og paa vejen til dommeren, Margo, stillede man mig en række spørgsmaal, som jeg knap forstod og jeg svarede paa dem uden egentlig at vide, hvad jeg sagde.

Man førte Schiery ind, han saa ud som et spøgelse og kendte mig knapt, jeg anede, hvad de andre i disse to maaneder havde lidt af kvaler i disse bødlers hænder. Hans bluse og bukser, som var ny, fortalte mig, at hans gamle tøj var i pjalter og besudlet med blod; hans stemme klang som fra graven.

Den dag anklagen blev oplæst, havde dommeren den kynisme at spørge mig, om jeg erindrede, at de sad inde med midler, der kunde tvinge mig til at tale.

Se det er, hvad jeg i korthed kan sige om min sørgelige skæbne i denne skændige proces.

Eders ulykkelige Kammerat
Joseph Thioulouze.

* * *

Brev fra Antonio Noguès, dømt til Døden.

Kammerater!

I har vel hørt, at jeg Antonio Noguès sammen med tre andre ulykkelige hørte til dem, der blev pint og martret mest under denne proces.

Umiddelbart efter min fængsling lod man mig mangle mad og drikke otte dage i træk, og samtidig tvang man mig til at marschere frem og tilbage uafbrudt, man truede mig med pisken i haanden til at galoppere som en hest, indtil jeg styrtede om uden bevisthed, udmattet af træthed og sult. Saa tændte de et baal, hvor de gjorde jernstænger glødende og anbragte dem paa mit afkræftede legeme, indtil mit sind formørkedes af disse skrækkelige kvaler og jeg indrømmede, at jeg var ophavsmand til attentatet. Derpaa svarede bødlerne, at det var ikke sagt, at de allerede kendte attentatets ophavsmand, men at jeg havde givet ham bomben, og at jeg endnu var i besiddelse af seks andre bomber, og at jeg og en medskyldig havde ladet de bomber ligge, som var fundne i Fivaller-gaden.

Og for at faa en ende paa denne barbariske tortur skyndte jeg mig at sige, at det passede altsammen. Men jeg var endnu ikke færdig! Man kneblede mig og lod mig ligge i fire og tyve timer, fordi jeg ikke kendte navnet paa ophavsmændene til attentatet og navnet paa dem, som skulde være min medskyldige.

De var da nødt til at siges mig disse Navne; derpaa trykkede de mit ansigt mod muren, medens to af dem piskede mig.

Altsaa, saavel ved vidneafhøringerne som under anklagerne — — — — — — — — — — — — — — — — — — — jeg kan ikke fortsætte, bødlen kommer.

Antonio Noguès.

De dybest sunkne Slaver er de, der er tilfreds, naar deres Lænker er løst.

En lille nyaarspræken

af *Rolf Hammer.*

——

Frisk og forynget skulde aaret begynde — og megen uhyggelig raaddenskab arver det fra det gamle.

Først og fremmest det skrækkelige slagteri derovre i østen. Kæmp imod krigen ved alle lejligheder, i tide og utide, i tale og skrift, i i freds- og i krigstid, skaan ikke vort hjemlige militærvæsen, saa ubetydeligt og uskyldigt det end ser ud — du ved, hvad dets formaal er!

Lad ingen af os anse sig for liden og tro, at hans ord ingen magt har — troen, overtroen paa krigens nødvendighed udryddes bedre paa denne maade end ved nok saa mange fredskongresser og voldgiftsdomstole, enten det saa sker paa en kejsers eller et par rigsdagsmænds initiativ.

Dernæst er der kampen mod love og domstole, fængsler og politi med alle de vederstyggeligheder, der følger i deres kølvand — overalt ser og hører vi jo daglig nederdrægtigheder nok, som udspringer fra disse magter: lige fra Spaniens inkvisitionsdomstole og justitsmord til vor egen hjemlige fængselstortur og vore barbariske tyendelove, lige fra det „fri" Englands fangehuller og trædemøller til det despotiske Ruslands piskninger og fængselsmord! Derfor kæmp mod alt, hvad der staar i forbindelse med disse magter! selv under vore smaa forhold gaar der jo ikke en dag, hvor vi ikke ser udslag af disse magter i vort offentlige liv. Det er unødvendigt at nævne exempler. — Vis, at du har hjertet paa rette sted! Kan du finde dig i rolig at se paa, at der begaas en uretfærdighed, at et andet menneske mishandles eller forurettes, hjælp de svage, tag til orde, naar dér begaas en lav handling: lad dig ikke af saadanne misforstaaede begreber som „god tone" og „dannet optræden" forlede til at staa som tavs tilskuer og trække paa skulderen og mulig nøjes med at knytte hænderne i bukselommen eller tænke, at det blot gælder at hytte sit skind og passe sig selv.

Nej, træd kækt op imod alt, hvad du anser for lavt og raat og uværdigt!

Skaf dig oplysning, læs, følg med paa alle omraader, saavidt kapitalisterne levner dig tid dertil. Jo mere oplysning du sidder inde med, desto bedre vaaben har du i kampen for frihed og retfærdighed.

Kæmp for bedre og lysere forhold for alle mennesker, spred kundskab og oplysning om det samfund, vi kæmper for, ud blandt alle, arbejdsgivere saavel som arbejdere, kvinder som mænd, at saa mange som muligt kan blive begejstrede for de ideer, vi besjæles af.

Virk for bedre sundhedsforhold i dit eget hjem og i det offentlige liv, saavidt det er gørligt under de nuværende samfundsforhold, saa medicinen kan indskrænkes til det mindst mulige, og hygiejnen blive hovedsagen.

Kæmp mod tvang under alle former og imod fordomme og hykleri under alle forklædninger.

Og skulde du lide noget derfor, husk da, at det er kun lidt mod de navnløse lidelser, som mange af dine brødre og søstre maa gennemgaa.

Uddan din aand, udvikl dig selv, dit legeme og din sjæl! Stræb efter at blive et menneske, som i alt, hvad du siger og gør, føler, at du er i pagt med dig selv. Først da vil du rigtig for alvor kunne være med til at berede vejen for det ny samfund.

Vor Bevægelse.

——

København.

Bevægelsens Udvikling her i Byen har naaet et glædeligt Resultat, idet der er begyndt et Samarbejde mellem de forskellige Afdelinger. I høj Grad glædeligt er det for vor Forening, da vi økonomisk næppe kunde magte den nødvendige Opgave, der blev hentydet til i sidste Referat, nemlig store Møder med nyt Stof.

Denne Opgave vil nu blive løst i Fællesskab, og vor Forening kan da gaa over til at arbejde som Afdeling for en bestemt Bydel, muligvis Nørrebro. Der vil vi kunne virke med egne Kræfter og udvikle os indbyrdes, medens vi henter vor Oplysning ved Fællesmøderne.

Mikkel Christensen.

Vesterbro Afdeling.

Foreningens Møder har i den forløbne Maaned været rigtig godt besøgte, hvilket for en Del maa skyldes det gode Program.

Tirsdag 15. November holdt Mikkelsen Skygge et udmærket Foredrag om „Karl Marx's Theorier".

Tirsdagen efter talte Viggo Christensen om „Revolutionen i 1660". Foredraget blev glimrende holdt og lønnedes med stærkt Bifald.

Tirsdagen 13. December indledede Skræder Anderson en Diskussion om: „Har Socialdemokratiet holdt sit Program". Taleren angreb meget stærkt de socialdemokratiske Førers Virken, bagefter var der en meget livlig Diskussion.

Vore selskabelige Sammenkomster er komne ind i et godt Spor. Sammenkomsten i denne Maaned var ogsaa udmærket fornøjelig. Telegrafist Petersen læste op og bagefter var der Bal.

Foreningen gaar jævnt frem i Medlemsantal, de første Vanskeligheder er heldigvis overstaaede nu, saa vi kan se Vinteren imøde med godt Haab.

(De ved Festen den 17. udkomne Numre er alle afhentede undtagen Nr. 61, Maleriet, som inden den 1. Februar maa afhentes hos Frk. C. Poulsen, Saxogade 54, St.)

Hans Laursen.

Afdeling K.

Ungdomsforbundet har fra Oktober kunnet tælle en ny Forening blandt sine Afdelinger. En Kreds af unge Mænd og Kvinder tildels ældre og prøvede Kræfter indenfor den københavnske Ungdomsbevægelse har sluttet sig sammen for at rejse en energisk Agitation blandt Arbejderungdommen i den indre Bys Gader og Stræder, for at vække den til social Tænkning og Klasseforstaaelse. — Netop her er Trang til et saadant Arbejde, her, hvor Klassemodsætningen er mere udpræget end noget andet Sted i den store By, her, hvor man i Stuen finder store fine Butiker med deres Overflod af Samfundsrigdom, paa Kvisten den fattige Arbejder, som ikke har selv det nødvendigste til Livets Ophold. I Stuen den af Arbejde og Anspændelse overanstrængte Expedient og Expeditrice, paa Kvisten Arbejdsmanden med sine stærke, men ledige Arme, og som kun har et Ønske — Arbejde for at kunne ernære sig og sine.

Her, hvor man kun faa Skridt til højre er ude paa den store, oplyste og fornemme Plads med Storhotellet, Marmorpaladset og Lensbaronens monumentale Palæ; her leves Livet i Overflod, her er Antisocialismens faste Borg. Faa Skridt til venstre — og man er inde i den morke snævre og snavsede Gyde — Fattigdommens, Raahedens, Brutalitetens, Fornedrelsens, Beskæmmelsens og Prostitutionens Citadel.

Mon ikke her skulde kunne skabes en socialistisk Fæstning. Her er de sociale Modsætninger diametrale — her er Jordbund — her er et Arbejde!

Ungdommen har meldt sig!

Mikkelsen-Skygge.

Glostrup.

Virksomheden har i den sidste Maanedstid været temmelig stille. Et Møde er blevet suspenderet, idet „Socialdemokratisk Vælgerforening" lod afholde offentligt Møde paa vor Mødeaften og derved lagde Beslag paa Lokalet. Ungdomsforeningens Medlemmer vare indbudte.

Særlig Omtale fortjener Mødet den 25. Nvbr Ved dette holdt Hr. Adler-Lund et aldeles ypperligt Foredrag om „Socialismen og Skolen".

Foredragsholderens Anskuelser gav Anledning til en meget livlig Diskussion.

Fredag den 9. Decbr. afholdtes Medlemsmøde. Dette maa bemærkes for følgende Punkt paa Dagsordenen: „Fortsættelse af Debatten om Love".

Det skal tjene til Oplysning, at Foreningen paa en Generalforsamling i August vedtog at slette alle trykte Love. Enkelte moderate Medlemmer har imidlertid ikke kunnet finde sig i dette „Anarki", og har derfor gentagne Gange slaaet til Lyd for igen at faa indført Love. Bestræbelserne i denne Retning maa siges at være blevne kronede med Held paa ovennævnte Medlemsmøde, idet der blev vedtaget nogle — dog meget kortfattede Regler.

Der hersker blandt Medlemmerne delte Meninger om, hvorvidt dette er heldigt eller maa betragtes som et Tilbageskridt.

Clara Wettergren.

I **Berlin** er der for et Par Maaneder siden oprettet en Forening for Lærlinge og unge Arbejdere. Denne Forening har ifølge et Opraab i „Vorwärtz" til Opgave at varetage de unges økonomiske og retslige Interesser og højne dens Dannelse. Dette skal i Følge Programmet opnaas ved Vejledning, Retsbeskyttelse, Arbejdsanvisning, et Foreningsorgan, Bibliotek, Undervisning, Foredrag og selskabelig Sammenkomst. Alle unge Arbejdere under 18 Aar og alle Lærlinge kan blive Medlemmer; enhver, der har Interesse for Sagen, og enhver, der efter den angivne Alder ønsker at staa i Foreningen, kan være passive Medlemmer mod Kontingent a 50 Pf. mdl. ellers er Kontingentet 5 Pf. ugentlig.

Foreningen har holdt et Par store Møder og mødt vældig Tilslutning; god Reklame for Foreningen har navnlig et Møde været, hvor de kristelig-sociale søgte at faa Tag i Foreningen.

Vi ønsker Berlins Arbejderungdom god Lykke med Foretagendet og tænker; kunde der ikke være Jordbund her hjemme for en saadan Organisation?

Vi skal senere komme tilbage til denne Forening og skænke Tanken, der ligger bag, en nærmere Omtale.

„En Oprørers Ord" af Peter Krapotkin udkommer med ca. 18 Hæfter a 10 Øre. „En Oprørers Ord" er et af Krapotkins Hovedværker. Hvert Kapitel kan iøvrigt læses uafhængig af de andre. Subskribtion tegnes hos Rolf Hammer, Falkoneralle 5.

De, der vil udbrede Værket, faar Proveeksemplarer tilsendt mod Indsendelse af Frimærke til Porto.

Artikler til det først udkommende Nr. af „Ny Tid" bedes indsendt til Redaktionen inden den 15. i Maaneden.

Agitér for dit Blad ved at lade dine Venner læse det.

Hvert enkelt Medlem er Abonnentsamler.

Bladet kan bestilles paa alle Postkontorer og koster 55 Øre halvaarlig (Postpenge iberegnet).

Socialistisk Ungdomsforbunds Adresse: Albinius Jensen, Sjællandsgade 101, Aarhus.

Ekspeditionens Adresse: Romersgade 23.

Redaktionens Adresse: Vævergade 8 1. Kbhvn. N.

Redaktion: Chr. Christensen, Ansvarhavende,
Alb. Jørgensen.

Axel Hoff's Bogtrykkeri, Vesterbrogade 41 B, Kbhvn. B.